

НАУКОВІ ЗАХОДИ У ФОРМУВАННІ МОВНОКОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Джунусалієва Г.Д., Ковальська Н.А. (Одеський національний
економічний університет, м. Одеса, Україна)

Проведення наукових заходів у вищому навчальному закладі – один з основних напрямів реалізації науково-дослідної діяльності студентів. Наукові студентські конференції, дискусії, диспути тощо уможливають апробацію результатів наукових досліджень і висвітлення підсумків наукової роботи (рефератів, повідомлень, науково-дослідних завдань тощо) студентської молоді, сприяють формуванню професійних якостей майбутніх фахівців. Крім того, такі наукові заходи є водночас ефективним засобом об'єктивного виявлення та відбору перспективної студентської молоді, реалізації її творчих здібностей, стимулювання потреби у творчому оволодінні знаннями.

Наукові конференції (лат. *conferential*, від *confero* – в одне місце) вважають зборами, нарадами представників наукових організацій з метою обговорення і вирішення певних питань.

У контексті інтелектуально-креативних вимог професійно-педагогічної діяльності конференції слугують ефективним засобом активізації навчально-пізнавальної, науково-дослідної діяльності, реалізації набутих здібностей, публічного обговорення науково-дослідних результатів та обміну досвідом, виявлення кращих наукових робіт тощо.

В Одеському національному економічному університеті на звітну студентську наукову конференцію за рекомендацією наукового керівника або викладача висуваються кращі з погляду письмового розкриття теми дослідження студентські роботи після обговорення в навчальних групах та на проблемних засіданнях *круглих столів*.

Проведена на відповідному рівні конференція не лише підтверджує належний рівень виконаної наукової роботи, а й представляє студента-дослідника як мовну толерантну особистість. На наукових заходах, під час наукових діалогів, дискусій, у студентів формуються самостійність мислення, вміння висловлювати, обґрунтовувати чи спростовувати хибні думки, опановується мистецтво аргументованої полеміки. У

такий спосіб студенти набувають професійного досвіду, відбувається їх суспільне визнання в середовищі фахівців.

Під час таких студентських наукових заходів часто відбуваються наукові діалоги, розгортаються дискусії.

Науковий діалог (грец. *dialogos* – бесіда) – тип наукового мовлення, що складається з обміну репліками-висловлюваннями між учасниками конференції з приводу обговорення наукової теми. Наслідком такого діалогу є нові наукові знання.

Особливостями наукового діалогу є наявність мовця й активного слухача, зверненість до адресата, підготовленість учасників. Характерні мовні ознаки – ситуативність, еліптичність, перевага розповідних і питальних речень, речень-заперечень.

Дискусія (лат. *discussio* – розгляд, дослідження) – публічне обговорення певної проблеми або окремих питань на наукових зборах, конференціях з метою досягнення істини. Характерною ознакою дискусії є наявність єдиної теми, її завдання – досягнення учасниками згоди стосовно означеної проблеми.

Дискусія є, власне, науковим спором, у процесі її підготовки заздалегідь готують науковий матеріал, який подає проponent і піддає сумніву опонент. Манера проведення дискусії відзначається високою культурою поведінки, дотриманням правил мовного етикету, неупередженістю і вимагає від сторін високого рівня професійної компетентності щодо предмета обговорення.

Тобто дискусія є складним вербальним аргументаційним процесом, під час якого важливо дотримуватись принципу «комунікативної співпраці», що виявляється в коректності висловленої критики й етичному оформленні негативної оцінки, яку відповідно до вимог наукового професійного мовленнєвого етикету рекомендується пом'якшувати.

Толерантність наукової дискусії зумовлює дотримання шанобливого ставлення до думки іншого, критичний підхід не тільки до чужих, а й до власних наукових результатів, орієнтацію на некатегоричність викладу, взаємодію учасників наукового діалогу.

Протягом проведення наукових заходів (дискусій, дебатів, диспутів, полеміки) у студентів удосконалюються вміння переконливо викладати свої думки, дискутувати, послуговуючись різними способами аргументації, вести діалог зі співрозмовниками.

Отже, проведення наукових студентських конференцій сприяє формуванню у студентів умінь і навичок оволодіння мистецтвом наукової полеміки, розвитку пізнавальної діяльності та аналітико-синтетичного мислення.